

Muhosuo, Ii

Muhosuon keskeisimmät piirteet luontoarvojen kannalta ovat (1) sijainti paikallisella vedenjakajalla (laskupuro suoraan mereen) ja liittyminen portaittain muihin luonnontilaisiin suokomplekseihin samantapaisten maaperämuodostumien yhteydessä, (2) topografiseen sijaintiin liittyvä huomionarvoinen suokompleksirakenne useine edustavine keidassuo-osineen ja mesotrofisine suokompleksin distaaliosineen ja (3) erittäin suuret maisema-arvot osassa suota (Koukkarasuo). Uhanalaisista lajeista esiintyvät mesotrofiset aapasuolajit (*Carex livida* ja *Juncus stygius*), luontoarvolajeista (Sammaltyöryhmä 2011) mesotrofisten aapasuorimpien *Sphagnum platyphyllum* ja lähes mesotrofisten rimprien laitojen *Sphagnum pulchrum*.

Muhosuon suovedet laskevat toisaalta luoteeseen, suoraan Perämereen laskevaan Muhojoki-puroon ja toisaalta kaakkoon, Iijoen suuntaan. Suokompleksin luoteisessa distaaliosassa on kaksi mesotrofista, osin *Molinia*-jätteistä vedenpurkausaluetta, kaakossa sen sijaan on yksi hyvin laaja mesotrofinen , laajalti *Molinia*-jätteen vedenpurkausalue. Distaalipäissä mesotrofia ulottuu rimpipinnan lisäksi pienessä määrin välipinnoille, etenkin kaakkoisosan vedenpurkausalueella (mesotrofista kalvakkanevaa). Vedenpurkausalueista läntisin on maisemallisesti erittäin edustava kaartuvien *Carex lasiocarpa* -jätteiden saadessa aivan suokompleksin distaalireunalla *Molinia*-sekoituksen ja padotessa hyvin märkiä rimpitä. Suokompleksin distaalipäiden välissä on keskimäisenä melko laaja, edustava viettokeidas Pikku Muhosuon lammesta länteen, etelään ja pohjoiseen. Isosta keidassuo-osasta luoteeseen (Koukkarasuo) on kauniiden, pienten rahkakeitaiden, aapasuojuottien ja -lohkojen kirjoma, maisemallisesti erittäin edustava alue riukupuukelokkoineen ja metsäisine suonlaitoineen ja isosta keidassuo-osasta kaakkoon toinen laajahko viettokeidas ja runsaasti karpaloa kasvava varpuinen saraneva-alue. Isosta keidassuo-osasta pohjoiseen on maisemallisesti erittäin edustavia suursaranevoja, lyhytkorsinevarämeitä ja pallosararämeitä, yksi saarekemainen mesotrofisen sararämeen ja luhtanevakorven ala (*Pedicularis sceptrum carolinum*) sekä suuri, harvajätteen aapasuon keskusallas, joka on distaalinurkkaa lukuun ottamatta oligotrofinen. Kokonaisuutena Muhosuokompleksi on yhdistelmäkompleksi, lähellä aapakeidassuota oleva keidasaapasuo, aapasuo-osat pinta-alaltaan keidassuo-osia vain vähän suurempia. Aapasuo-osien tyyppi vaihtelee lahdekkeisen alueen sisällä: luoteisosan Koukkarasuolla vallitsee runsasjuottinen väli-rimpipinta-aapa, pohjoisosassa (Muhosuo) lähes rimpipinta-aapa, samoin suokompleksin kaakkoiskulman distaaliosa on lähinnä rimpipintavaltaista aapasuota. Ilmastollisiin suovyöhykkeisiin liittyvänä kuriositeettina Muhosuokompleksista on syytä tuoda esiin, että keidassuo-osien runsaus tällä isolla suolla näyttäisi tukevan Eurolan & Vorrenin (1980) sitä ehdotusta, että eteläboreaalin keidassuovaltainen vyöhyke ulottuisi kapeana saumana rannikkoa pitkin koko Perämeren perukan ympäri. Perinteisemmän käsityksen mukaan perukan rantakaistakin kuuluu aapasuovyöhykkeeseen (Ruuhijärvi 1960, Eurola 1962 jne.). Muhosuokompleksin keidassuorunsaus joka tapauksessa kuvastaa ainakin paikallistopografian ja -maaperän vaikutusta.

Suokompleksin perushydrologia on kunnossa, luonnontilainen, koska hyvin laajat ojittamattomat suonreunat ovat juuri veden tuloalueilla (Koukkarasuon juottien lähtökohdat jne.). Reunaojia on lähinnä distaalipäiden ympärillä, joissa tosin lievää puuston (harvassa kasvavan männyn) kasvun elpymistä on. Lähellä kaakkoisosaa sijaitseva karpalorikas suursaraneva on varpurikas – oletettavasti osin alun perin, osin runsastunut läheisen ojan vuoksi. (Luonnontilaluokka 4).